

نمک‌نامه

جستارهایی در باب ذوق ایرانی

النازنجفی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه: نجار، التاز، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: نمک‌نامه: جستارهایی در باب ذوق ایرانی.
مشخصات نشر: ساری: خانه فرهنگ و هنر مان، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.

شابک: ۶-۷-۹۸۲۰۴-۹۸۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

عنوان دیگر: جستارهایی در باب ذوق ایرانی.

موضوع: ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها

موضوع: Persian literature -- Collections

رده بندی کنگره: PIR۴۰۰۵

رده بندی دیویی: ۸۰/۸۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۳۸۵۶۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نمک نامه

جستارهایی در باب ذوق ایرانی

نویسنده: الناز نجفی

مدیریت هنری: استودیو مان

طراح جلد: روجا علی نژاد

چاپ و صحافی: نقطه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۲۰۴-۷-۶

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۱

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

مطالعات هنر و ادبیات ایران (۱)

۰۹۳۷۳۰۳۴۵۲۴

@maancentre

www.maancentre.com

تمامی حقوق این اثر برای «خانه فرهنگ و هنر مان» محفوظ است.
انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه چاپی، صوتی،
تصویری و انتشار در فضای مجازی، منوط به اجازه کتبی از ناشر است.

| فهرست |

۷.....	درآمد.....
۱۱.....	مقدمات: ذوق چیست؟
۱۲.....	نمک.....
۱۴.....	آن.....
۱۷.....	ذوق.....
۱۹.....	فراغت.....
۲۲.....	دنبال رگه رفتن.....
۲۵.....	رگه اول: بو
۲۶.....	زعفران.....
۲۸.....	بوستان.....
۳۰.....	به.....
۳۲.....	نان.....
۳۵.....	رگه دوم: مزه
۳۶.....	آش پزی.....
۳۹.....	جاافتادن.....
۴۱.....	دم کشیدن.....
۴۴.....	رشته.....
۴۷.....	پروردن.....
۴۹.....	رگه سوم: سفره
۵۰.....	دل.....
۵۲.....	بادیه آش.....
۵۴.....	قاب پلو.....
۵۶.....	هفت سین.....
۵۸.....	میزبانی.....
۶۱.....	رگه چهارم: شعر
۶۲.....	قند پارسی.....
۶۵.....	شاعری و دیگر هیچ.....
۶۸.....	استاد سخن.....
۷۰.....	زمستان است!.....
۷۴.....	بنفشه ایرانی.....
۷۷.....	رگه پنجم: نثر
۷۸.....	آن کهنه اصفهانی.....

.....	حلواى نجف	۸۱
.....	شیرینی و شنگی زبان	۸۳
.....	دهخدا و مَلِک	۸۵
.....	رگه ششم: آب	۸۹
.....	یزدی و آب	۹۰
.....	هدهد	۹۳
.....	غول بیابان	۹۵
.....	مقدار آب، خیال آب	۹۷
.....	قطره قطره جمع گردد	۱۰۱
.....	رگه هفتم: باغ	۱۰۵
.....	تشنگی	۱۰۶
.....	اصالت	۱۰۸
.....	هم سایگی	۱۱۰
.....	نارنجستان	۱۱۲
.....	رگه هشتم: ابر و باد	۱۱۵
.....	به شیرینی نمک	۱۱۶
.....	هندوانه بر خارشتر	۱۱۹
.....	سرماى ماه	۱۲۲
.....	سوختن ابر	۱۲۴
.....	مهرگان هرات	۱۲۶
.....	در پناه باد	۱۲۷
.....	چاه یخ	۱۲۹
.....	رگه نهم: رنگ	۱۳۳
.....	گل و مرغ	۱۳۴
.....	مینا	۱۳۶
.....	کاشی	۱۳۹
.....	کاغذ ابری	۱۴۲
.....	رگه دهم: نظم	۱۴۵
.....	خوشنویسی	۱۴۶
.....	آینه تراشی	۱۴۸
.....	منبت کاری	۱۵۰
.....	سفالگری	۱۵۲
.....	کتاب نامه	۱۵۵

| درآمد |

میان زیبا و خواستنی فاصله هست؛ نمک نامه درباره دومی است. این فاصله همچون تفاوت لیلی است با هر زیباروی دیگری که پسند مجنون نشد. درباره امتیازات صوری آثار هنری کم گفته و نوشته شده، اما از آن هم کمتر به رموزی پرداخته شده که این آثار را فراتر از امری زیبا، مقبول خاص یا عام می کرد. ای پسا آثاری که محاسن بی شمار داشت ولی آن طور که باید و شاید، جایی در دل ها باز نکرد و چه بسا دست پرورده هایی که با وجود کاستی هایی به مذاق خوش آمد، نقص هایش بخشیده و به مرور و با دستپاری دیگران به کمال رسید.

این درست که ذائقه مردمان در هر دوره و زمانه قوت و کیفیت یکسانی نداشته، و نتیجتاً خوراک های مادی و معنایی متفاوتی را تقاضا می کرده؛ اما نمی توان منکر شد که چاشنی هایی به کمک این ذائقه می آمده و آن را حساس و تقویت می کرده. در این معنی در هر دوره و هر زمینه ای میان آنان که دست درکار ساختن و خلق بودند و بهره مندان از این آثار، گفت وگو یا بده بستانی روی می داده و این دو، آب به آسیاب هم می ریختند.

کتاب حاضر بیشتر متوجه آن صفات، ابتکارات و مهارت های نه چندان پیچیده ای است که شعر، نشر، خوراک، باغ، و سایر امور طبیعی یا صناعی را به قدر